

Finansal Serbestleşme Sürecinde Türkiye’de Sermaye Hareketlerinin Makroekonomik Etkileri

Özet

Günümüzde, dünya ekonomisinde yaşanan en önemli olgulardan birisi, 1970’li yılların sonunda gelişmiş ülkelerde başlayan ve 1980’li yıllarla birlikte gelişmekte olan ülke (GOÜ) leri de kapsayacak biçimde yaygınlaşan finansal serbestleşme uygulamaları ve onun bir parçası olarak sermaye hareketlerinin serbestleşmesidir. Bu çalışmanın amacı, Türkiye ekonomisine yönelik portföy yatırımları ve kısa vadeli sermaye hareketlerinin seçilmiş makroekonomik değişkenler üzerindeki etkilerini zaman serisi verilerine dayalı eşbütünleşme yöntemi yardımıyla analiz etmektir. Bu amaç doğrultusunda, Türkiye ekonomisine yönelen portföy yatırımları ve kısa vadeli sermaye hareketlerinin; döviz kuru, faiz oranı, döviz rezervleri ve cari işlemler dengesi üzerindeki etkisi, 1992:01-2007:07 dönemine ilişkin aylık veriler kullanılarak sınır (bound) testi ve ARDL yaklaşımı ile araştırılmıştır. Analiz sonucunda; Türkiye’ye yönelen portföy yatırımları ve kısa vadeli sermaye hareketlerinin uzun dönemde ulusal paranın reel olarak değer kazanmasına yol açarak cari işlemler dengesini olumsuz yönde etkilediği belirlenmiştir. Ayrıca, portföy yatırımlarının uzun dönemde, faiz oranının düşmesine ve döviz rezervlerinin artmasına neden olduğu tespit edilmiştir.

Nagehan KESKİN¹

Anahtar Kelimeler: *Finansal Serbestleşme, Sermaye Hareketleri, Sınır Testi*

Macroeconomic Effects of Capital Movements in Turkey in the Process of Financial Liberalisation

Abstract

Nowadays one of the most important phenomena in the world economy is financial liberalisation applications and one of its’ components, liberalisation of capital movements, which started in developed countries at the end of the 1970s and in conjunction with 1980s it became widespread in developing countries. The purpose of this study is to analyse the effects of portfolio investments and short term capital movements in Turkish economy. More specifically, it is aimed to analyse the effects of portfolio investments and short term capital movements on chosen macroeconomic variables using cointegration analysis which is based on time series variables. The effects of portfolio investments and short term capital movements on foreign exchange, interest rates, exchange reserves and current account balance have been investigated by using monthly variables for 1992-2007 period with bound test and ARDL approach. As a result of the econometric analysis, it was found that in the long run, short term capital movements and portfolio investments cause to appreciation of national money effecting the current account balance negatively. Besides, it was found that in the long run portfolio investments decrease the interest rates and increase the exchange reserves.

¹ Dr., Dokuz Eylül Üniversitesi,
İİBF, İktisat Bölümü,
nagehan.keskin@deu.edu.tr

Keywords: *Financial Liberalisation, Capital Movements, Bound Test*